

■ A rendszerváltoztatással magyarították sokan azt, hogy a büntetőeljárás arányait, a bizonyítás rendszerét jelentékeny mértékben érintette az átalakulás. A személyi bizonyításról a tárgyi bizonyításra történő súlyponti áthelyezés a szakma teljes egyetértésével találkozott, noha ezáltal a bizonyítás folyamata jelentős mértékben megnehezedett, de ugyanakkor lényegesen tárgyyszerűbbé, objektívabbá is vált. Nehezen magyarázható mára azonban az az arányeltolódás – nevezhetem aránytévésztséne is –, amely a *büntetőeljárásban a gyanúsított és a védő javára történik*. Ez önmagában is veszélyes, azonban az arányeltolódás nemcsak a büntetőeljárást lefolytató rendőrséget érinti, hanem a sértett és a tanú jogi és tényleges helyzetét is. Tudomásul kell venni a valós szituációt: *a sértett és a tanú fél, megfélemlíthető*, ezáltal számos – egyébként sikeres – büntetőeljárás hiúsul meg, illetve marad látenciában, hiszen a sértett nem érzi elég erősnek a jogot és a jogot alkalmazó rendőrséget érdekeinek megvédésére.

Talán a közeli hetekben mégiscsak megszületik a rendőrségről szóló törvény. *Ez történelmi tett lesz*, méltatására, szükségességére részleteiben nem térnék ki. Az biztos, hogy amennyiben e törvény meghatározza a rendőrség feladatait, mozgásterét, az eszközrendszert és az alkalmazás feltételeit, az mind a rendőr, mind a társadalom valamennyi tagja számára tiszta jogi helyzetet teremti, s erre a mai viszonyok közepette nagy-nagy szükség van. *Demokráciában élni ugyanis csak konszolidált közbiztonsági feltételek mellett lehet.*

Nagyszerű dolog továbbá a demokráciában az állampolgári jogok teljes és széles skálájú biztosítása. A kérdés csak az,

■ Csongrád megyéről, Szegedről, a közbiztonságról (5.) Bűnözés, biztonság és demokrácia

A társadalom gerjesztette anomáliák mellett illene csokorba szedni azokat a legális gátakat, jogi anomáliákat, amelyek hátrányára vannak a rendőri munkának, eredményes rendőri tevékenységnek, ahelyett hogy ezek a szabályok, regulák megbízható és magabiztos mozgásteret biztosítanak a bűnüldöző funkciónak. Nézzük hát ezek közül a legjelentősebbeket!

munkája a 72 órás őrizet bevezetésével, már az egyébként megszokott, ötnapos, túlbürokratizált és ellenőrzési mechanizmusokkal körülbástyázott megoldás is teher volt számunkra. Az elhúzódozó, liberális ítélkezési gyakorlat káros, közvéleményt formáló, és az önkéntes jogkövetés ellen ható hatásairól illetékeség híján nem szólnék többet, e tárgyban e mondat legfeljebb ha jelzésértékű.

A dinamikus liberalizálódó fogvatartási viszonyoknak azonban konkrét rendőri vetületei is vannak, amelyek hátrányát Szeged megkülönböztetetten érzi. Szegeden ugyanis éppen négy büntetés-végrehajtási intézet működik, ez is uni-kum, ha nem is ettől részege-dik meg az ember. *Kimendőre, kimaradásra, sőt eltávozásra is ide bocsátják ki az elítélteket*, s a nagyváros vonzó közeg, akár a végső megtelepedésre is. Az a tapasztalat, hogy *szabadulás után az elítéltek nagy-nagy százaléka Szegeden kíván boldogulni*, s nyilván, hogy a megélhetéshez szükséges anyagi javakat nem imádságból szerzik majd. Sajnos, ezek a megállapítások már nemcsak jelzésértékűek, hanem konkrét eseti tapasztalatokra alapulnak.

Elismerem, nem tudtam valamennyi, általam felvetett kér-

désre megnyugtató választ adni, de igyekeztem reális képet rajzolni azokról a körülményekről, amelyeket a csongrádi, szegedi ember érez, illetve azokról a lehetőségekről, amelyekkel a Csongrád Megyei Rendőr-főkapitányság rendelkezik. Hiszem, hogy az itt ábrázolt kép nemcsak e déli régió számára lesz tanulságos. A bűn ugyanis a társadalomban ok-szerűen jelen lévő jelenség, *legális, társadalmi kontrollja a demokráciákban jól-rosszul megoldható, totális kontrollja azonban – legalábbis a demokráciákban – nem*. Dr. Pintér Sándor r. altábornagy mondta 1994. február 11-én az 1993-as év eredményeit értékelő parancsnoki értekezleten, hogy egy Európához közeledő országban nemcsak e demokratikus közeledéssel együtt járó előnyöket kell figyelembe venni, hanem egy európai jellemzőket magán hordozó bűnügyi helyzetet is, amelynek kezelésére *európai szellemű rendőrségre van szükség*. Márpedig jelenleg a bűnügyi helyzet Magyarországon Európa számos – legtöbb – országához hasonlóan nem kedvező, a magyar rendőrség jelentős lépéseket tett kedvező irányokba, noha a személyi, technikai és a humán feltételek mélyen alatta vannak az európai normáknak.

Miként a magyar rendőrségnek, úgy a szegedi rendőröknek sem kell – a meglévő kétértelmű hibák, esetenként eredménytelenségek ellenére – lehajtott fővel járniuk: az e tanulmányban felsorolt erények és gyengeségek, feltételrendszer és lehetőségek a tárgyilagos ember számára e megállapításhoz kellő igazolást szolgáltatnak. *A bűn elleni küzdelem ugyanis nem kizárólag a rendőrök dolga*, ezt sokan, sokszor elmondták, hangsúlytatták. A társadalom tagjai nem izgulhatnak a lelátókon körmüket rágva, drukkolva a küzdőtérre a bűnözés és rendőrség egymásnak feszülő izmai lát-tán. Ez a dramaturgia a demokráciákban nem így működik, hiszen a rendőrség önmaga legfeljebb ha tüneti kezelője lehet a bűnözés jelenségének, a társadalom tagjainak tevékenységét igenlő és segítő törekvései nélkül azonban soha nem lehet kellően hatékony.

A rendőrség szakmai eredményessége nemcsak felkészültségétől, belső motivációjától és akaratelhatározásától függ, hanem a társadalom fogadókészségétől, az állampolgári önkéntes jogkövetés adott szintjétől a legális jogi háttértől és nem utolsósorban költségvetés függése miatt az anyagi lehetőségektől is.

A rendőrség által objektív módon, a kriminálstatisztika által prezentált eredmények (objektív biztonság) és az állampolgár biztonságérzete közötti kapcsolat nem vezethető vissza egyszerű lineális összefüggésekre – bár szerencsés esetekben ezt kizárni sem lehet. Bonyolultabb összefü-

gések hatnak itt, amelyek vizsgálatával adós még a tudomány, de különösen az alábbiakon érdemes elgondolkodni:

■ az objektív és szubjektív biztonság egy időben, eltérő értékeléssel létezhet ugyan egymás mellett, de társadalmi, szakmai és megítélésbeli diszfunkciók létevel, jelentkezésével számolni kell ezzel egy időben;

■ mindkettő érvényesülését nemcsak egy adott pillanatban, de tendenciájában is vizsgálni, értékelni kell;

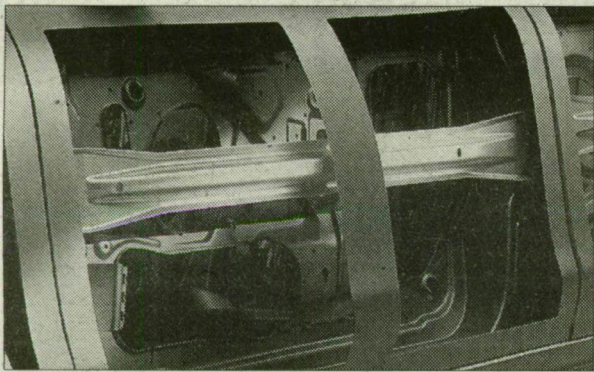
■ egyes megrázó események, bűnügyek a társadalom jelen állapotában rendkívül erőteljesen negatív irányban generálják a szubjektív biztonságérzetet, a pozitív, sikeres rendőri megoldásoknak nincs ekkora hatása, vagy ezen eredmények kiaknázása alacsony hatásfokú;

■ szisztematikus, tudatos rendőri tevékenységet, médiastratégiát igényel már egy csekély, de mérhető minőségi elmozdulás a biztonságos/abb állampolgári érzet irányában, míg az objektív biztonság szintjének emeléséhez rövid távon belső, szakmai eszközök is elegendők.

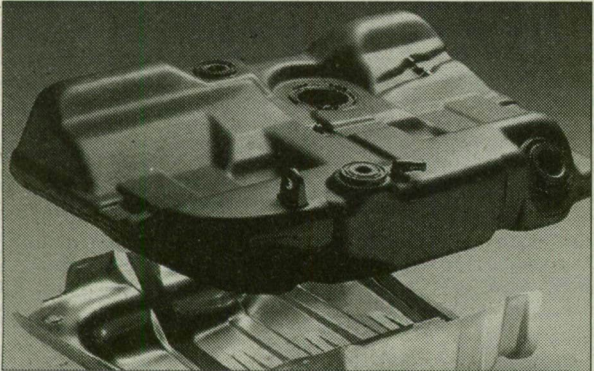
A recept pedig a jövőt illetően rendkívül egyszerű: társadalom támogatja, kedvező jogi háttér irányította, jó személyi anyagból álló, korszerű elvekre és belső filozófiára alapozó, hatékonyan dolgozó, a közt szolgáló és hatalmi attitűdöktől mentes rendőrséget kell csinálni, amely egy a társadalmi felépítmény jogi intézményei közül, de tevékenységével eredményesen biztosítja más jogintézmények működését, az állampolgárok személyének és javainak biztonságát. Ehhez a célhoz hosszú út vezet, de a magyar rendőrség a cipőt már befűzte, hogy végighordja az úton...

Dr. Salgó László
megyei rendőrfőkapitány

Vigyázunk a biztonságára, hiszen Ön vigyáz a családjára.

Oldalsó védőelemek:
Védik Önt és utasait oldalirányú ütközéskor.

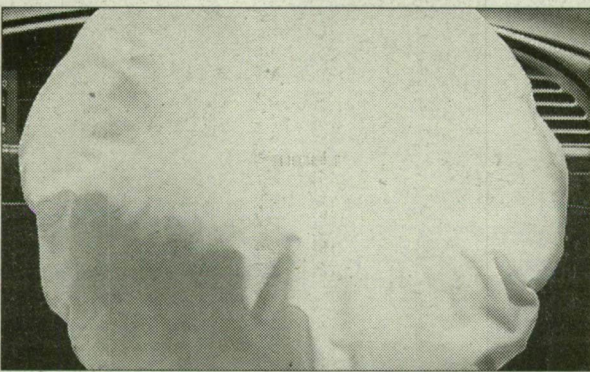

Ütközésbiztos üzemanyagtartály:
Csökkenti a kigyulladás veszélyét.

Gondoljon azokra a felszerelésekre, amelyek nap mint nap óvják Önt és családját az autóban – tárcsafék, biztonsági öv, blokkolásgátló fék, és legújabbán a légszák.

A Ford a családi autók körében mindig is vezető szerepet vállalt ezek széles körű alkalmazásában, hiszen számunkra utasai védelme éppen olyan fontos, mint az, hogy megóvjuk Önt vezetés közben.

Munkánk során elköteleztük magunkat amellett, hogy az Ön számára is elérhetővé tegyük az új technológiákat, főként amikor biztonsági berendezésekről van szó. Pontosán ezért minden új Ford autónál –

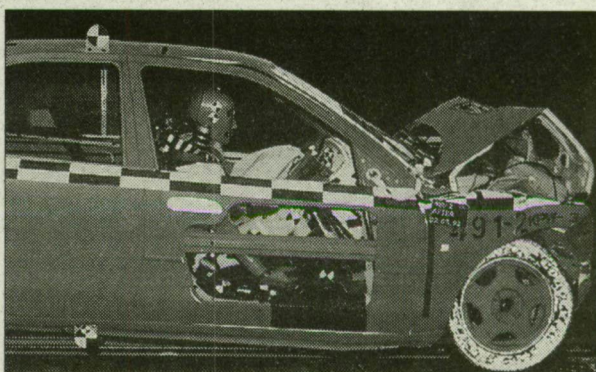

Vezető és első utas légszák:
Védnek a kormány és a műszerfal okozta sérülésektől.

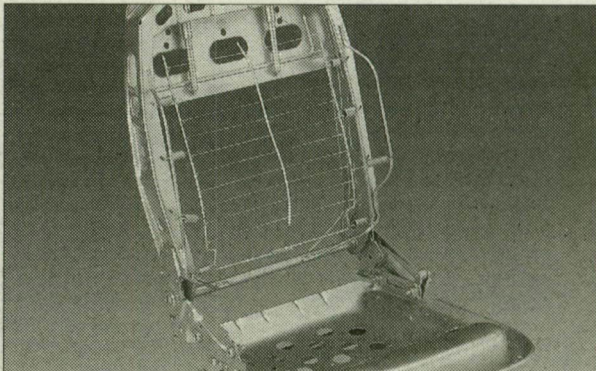

személyautó vagy haszongépjármű – a biztonsághoz tervezzük az autót, és nem az autóhoz a biztonságot. Ezt nevezzük Dinamikus Biztonsági Tervezésnek (Dynamic Safety Engineering, DSE).

Természetesen a felszereltség attól függően különbözik, hogy melyik modellt választja. De még a legalacsonyabb áru új Ford Fiesta is tartalmaz vezető oldali légszákot, a Mondeo-ban pedig minden itt látható biztonsági elem szériatartozék. És ez csak az

Gyűrődési zónák:
Tompítják az első és hátsó ütközéseket.

Kicsúszást gátló ülések:
Ütközéskor megtartják a testet.

egyik oka, hogy a Ford Mondeo nyerte az „Év Autója '94” címet.

Tekintse meg a legújabb Ford modelleket hivatalos Ford márkakereskedőjénél!

Bennünket Ön vezet.